

Agos'tan Valiliğin Patrik Seçimine Müdahalesi Hakkında Sorular

Posted on 17/03/2017

Dokuz yılın ardından başlayan Ermeni patrikliği seçim sürecine İstanbul Valiliği'nin müdahalesi üzerine Agos gazetesi "Ateşyan seçimi kaybetti, devlet müdahale etti" manşetiyle çıktı.

"Devlet müdahalesi neyi amaçlıyor?"

Gazetede yer alan baş yazıda devletin bu müdahaleyle neyi amaçladığı, Ateşyan'ın neden istifa etmediği soruldu.

"Dokuz yıldır kördüğümüne dönüşen patrik seçim sürecine bu kez de Valilik kanalıyla doğrudan devlet müdahalesi geldi. Ruhaniler Genel Kurulu'ndaki oylamada Başepiskopos Karekin Bekçiyen Değabah seçilirken, tüm itirazlara karşın Değabah adaylığından çekilmeyen Ateşyan seçimi kaybetti.

"Seçimden yarım saat sonra Ateşyan'ın basın mensuplarıyla paylaştığı Valilik yazısı ise yeni bir skandalın başlangıcı oldu. Seçim başlamadan fakslandığı görülen yazıda 16 Şubat'ta Patrikhane'de yapılan toplantıdaki tartışmalara gönderme yapılması, "hali hazırda Patrik Vekilinin görevinin başında olduğu, seçim sürecinin başlatılmasının hukuken mümkün olmadığı"nın belirtilmesi dikkat çekiyor.

"Ateşyan'ın istifası için ne gerekiyor?"

"Böylece başladığımız noktaya döndük. Elimizde seçilmiş Değabah Bekçiyen Sırpazan ve

Değabah seçilince istifa etmesi gereken ancak ısrarla bu adımı atmayan Patrik Vekili Ateşyan var. Bir de önemli sorular:

“Bu yazı önceden gelip bekletildi mi? Ateşyan Değabah seçilse ortaya çıkacak mıydı? Ateşyan istifa etmeden Valiliğe giderse, bu ziyaretten ne gibi bir sonuç çıkabilir? Devletin, kadim geleneklerine göre Değabah’ını seçen Patrikhane’ye yetkisiz, hukuk dışı ve zamanlaması fazlasıyla manidar bu müdahaleyle amaçladığı nedir?”

“Ve elbette asıl soru Aram Ateşyan’ın istifa etmesi için daha ne gibi rezaletler gerekiyor? Zira bu içinden çıkılmaz hal, devletin pek yakından izlediği anlaşılın o toplum içi ‘huzursuzluğu’ artırmaktan öte bir şeye yaramayacak. O huzursuzluktan kimlerin ne medet umduğu da ibretlik son sorumuz.”

Neden patrik seçilemedi?

Türkiyeli Ermeniler patriğini dokuz yıldır seçemiyor. Türkiyeli Ermenilerin ruhani lideri Patrik II. Mesrob Mutafyan’ın 2008 yılında hastalanması üzerine patrik seçimi yapılamadı. Çünkü geleneğe göre, patrik seçimi için ya patriğin ölmesi ya da istifa etmesi gerektiği düşünülüyor.

“Seçim olacak mı olmayacak mı” tartışmalarıyla geçen iki yılın ardından İstanbul Valiliği kararıyla Aram Ateşyan Patrik vekilliğine getirildi.

Ekim 2016’da Patrik II.Mesrop’un emekli edilmesine karar verildi. Ancak geçen sürede seçimle ilgili bir ilerleme kaydedilemedi.

Şubat 2017’de Ruhani Liderler Kurulu Başkanı Sahak Maşelyan’ın istifa etmesiyle seçim sürecinde yeni bir aşamaya geçildi. Ermenistan’da arabulucuların yaptığı toplantı sonucunda seçim sürecinin başlatılması ve kaymakam seçilmesi kararlaştırıldı.

Dün, yapılan oylamada Patriklik seçim sürecini yönetecek olan kaymakam (değabah) olarak Almanya Ermenileri Ruhani Önderi Başepiskopos Karekin Bekçiyen Değabah seçildi.

Seçim sonrası şu anki Patrik Genel Vekili Aram Ateşyan basın mensuplarıyla Valilik'ten gelen bir mesaj paylaştı.

Mesajda “Patrik Vekilinin görevinin başında olduğu, ayrıca patrik seçimiyle ilgili esasi usul ve teamüllerin cemaatinizce yakinen bilindiği, bu kapsamda seçim sürecinin başlatılmasının hukuken mümkün olmadığı değerlendirilmektedir” dendi.

İki aday vardı

Kaymakam seçiminde Patrik Genel Vekili Aram Ateşyan, Episkopos Sahak Maşalyan ve Almanya Ermenileri Ruhani Önderi Başepiskopos Karekin Bekçiyen'in aday olarak yarışması öngörülmüştü. Ancak Maşalyan seçim öncesi yaptığı açıklamada Bekçiyen lehine değabah adaylığından çekileceğini söylemişti.

Seçim nasıl oluyor?

Patrik makamı boşalınca seçim olana kadar kurumları yönetmek için “kaymakam” adı verilen biri seçilir. Seçime kadar tüm işleri patrik yerine o yürütür. Ve seçim işlerini yürütmek için de Müteşebbis heyet oluşturulur. Bu heyet tamamen sivil bir heyettir. İki dereceli bir seçim sistemi var. Bölgelerin nüfus yoğunluğuna göre delege sayısı atanır. Delegelerin 1/7'si ruhaniler arasından olur. 6/7'si halk tarafından seçilir. Delegeler de patriği seçer. (NV)

Kaynak: bianet.org